

Ārlietu ministrija

**Par sadarbību
cilvēktirdzniecības novēršanas un
bērnu tiesību aizsardzības
jautājumos**

Guna Japiņa, ĀM Konsulārā departamenta direktore

03.10.2018., LPS Veselības un sociālo lietu komitejas sēde, Rīga

Ārlietu ministrija

Kādēļ jautājums ir aktuāls?

Biežāk jāsniedz konsulārā palīdzība personām, kas ir cilvēktirdzniecības upuri, un nepilngadīgajiem, kam ārvalstīs tiek nodibināta ārpusģimenes aprūpe.

Konsulārā palīdzība tiek sniegta valstspiederīgajam, kurš atrodas ārkārtas situācijā ārvalstī, ja viņam ir neatliekami nepieciešams atbalsts un nav iespējas saņemt citu palīdzību. Par ārkārtas situācijām ir uzskatāmi it īpaši šādi gadījumi ārvalstīs: --

- *persona ir cietusi noziedzīgā nodarījumā;*
- *nepilngadīgai personai tiek nodibināta vai tiek plānots nodibināt ārpusģimenes aprūpi vai adopciju.*

Latvijas diplomātiskās un konsulārās pārstāvniecības ārvalstīs parasti saņem pirmo informāciju par ārkārtas situāciju, kurā nepieciešama konsulārā palīdzība.

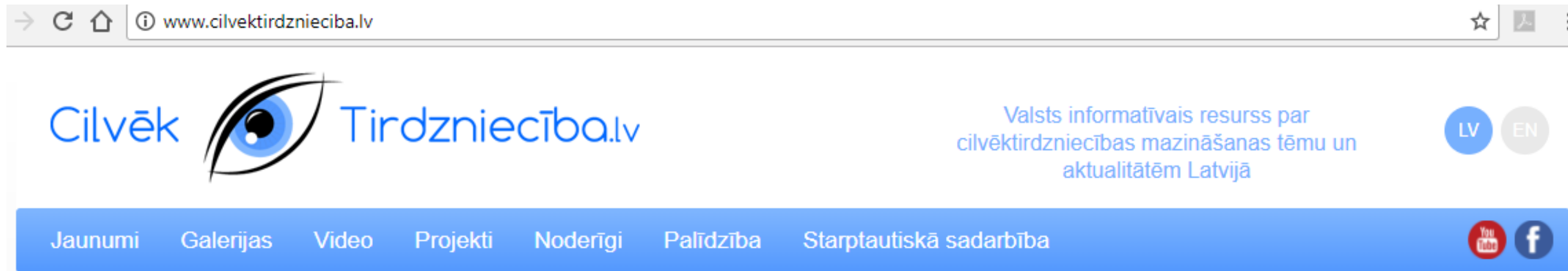
Konsulārā palīdzība var būt sekmīga, ja līdzdarbojas arī citas Latvijas iestādes, tai skaitā, pašvaldības. Konsuls nav eksperts.

Riskus var novērst, ja par tiem informē iepriekš!

Pašvaldību loma cilvēku tirdzniecības novēršanā

Latvijas Pašvaldību savienības Veselības un sociālo lietu komitejas sēde, 2018.gada 3.oktobris

Ziņotājs: Lāsma Stabiņa, Nacionālā koordinatore cilvēku tirdzniecības novēršanas jautājumos

Cilvēku tirdzniecība: veido trīs elementi

DARBĪBA

- Vervēšana
- Pārvadāšana
- Nodošana
- Personu slēpšana vai saņemšana

LĪDZEKĻI

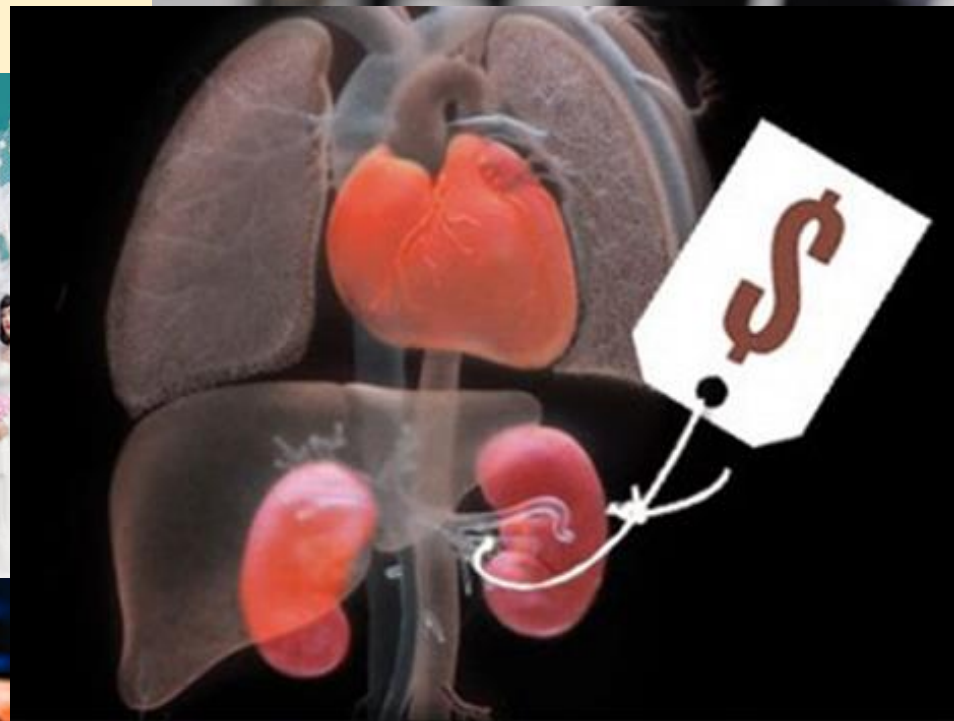
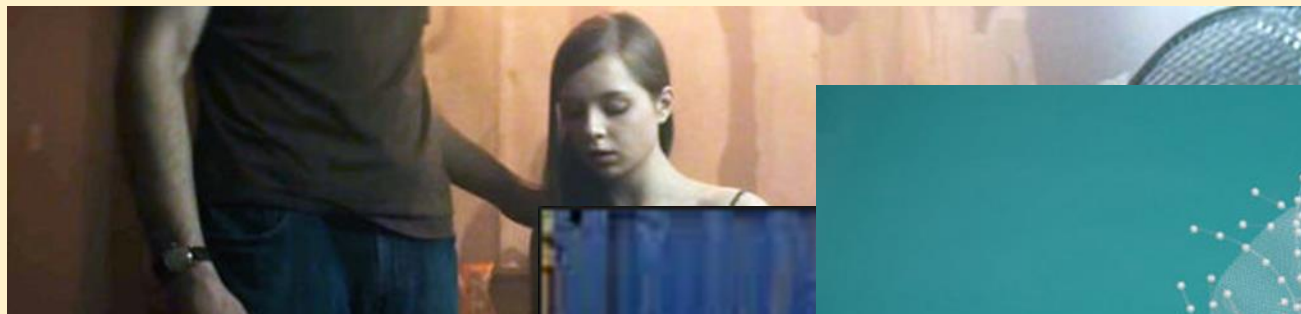
- Draudi vai spēka izmantošana
- Piespiešana
- Aizvešana ar varu
- Krāpšana
- Maldināšana
- Ļaunprātīga varas un personas neaizsargātības izmantošana
- Maksājumu un labumu sniegšana

MĒRĶIS

- Ekspluatācija ietver:
- Seksuālo izmantošanu
 - Piespiedu darbu
 - Verdzību vai verdzībai līdzīgas darbības
 - Orgānu izņemšanu
 - Citus ekspluatācijas veidus

Attiecībā uz nepilngadīgajiem pietiek ar diviem elementiem: darbība un mērķis

Ekspluatācijas mērķis

Pašvaldību loma un līdzatbildība:

- Līdzdalība valsts politikas plānošanas dokumenta «Cilvēku tirdzniecības novēršanas pamatnostādnes 2014. – 2020.gadam» īstenošanā – **16 uzdevumos no 39 paredzēta pašvaldību iesaiste.**
- Vēršanās pret cilvēku tirdzniecību pašvaldību līmenī – **situācijas novērtēšana:**
 - primāri riska grupu identificēšana;
 - ierobežotu resursu gadījumā, secinājumus par cilvēku tirdzniecības situāciju jāietver esošajās rīcību programmās, kas risina, piemēram, sociālās atstumtības, vardarbības vai migrantu integrācijas jautājumus pašvaldības līmenī;
 - apkopot informāciju par pašvaldībā pieejamiem resursiem un pakalpojumiem, kas pieejami cilvēku tirdzniecības upuriem un riska grupām, un izmantot, lai uzlabotu identificēšanu, palīdzības sniegšanu un profilakses pasākumus pašvaldības teritorijā.

Pašvaldību loma un līdzatbildība:

Izpratnes veicināšanas pasākumi – informēt pašvaldības iedzīvotājus, specifiskas riska grupas, speciālistus un praktiķus, uzņēmumus ar mērķi veicināt nulles toleranci pret darbaspēka ekspluatāciju, drošu migrāciju un pienācīgu darbu. Praktiķiem – lai spētu saprast un atpazīt riskus, ekspluatāciju, iejaukties, palīdzēt cietušajiem; riska grupām – informēt, ko var darīt praktiski, lai būtu pasargāti no ekspluatācijas.

Izpratnes veicināšanai jāsniedz praktiska un reāla informācija par to, kādas ir personu tiesības un iespējas, kādi piesardzības pasākumi veicami, lai mazinātu ļaunprātīgas izmantošanas riskus, kur meklēt palīdzību un kādi atbalsta pakalpojumi pieejami, kur iesniegt sūdzību.

Pašvaldību loma un līdzatbildība:

Daudznozaru partnerība - sadarbība tādās jomās kā cilvēktiesības, migrācija, dzimumu līdztiesība, nediskriminācija, darbs, veselība, izglītība, sociālā iekļaušana un drošība ir izšķiroša, lai efektīvi novērstu cilvēku tirdzniecību, aizsargātu upurus un sodītu vainīgos. Tam nepieciešams, lai dažādi valsts pārvaldes sektori – pašvaldības un valsts līmenī – sistemātiski strādā kopā ar pilsoniskās sabiedrības organizācijām, arodbiedrībām un uzņēmumiem, tādā veidā izveidojot efektīvus veidus, kā sadarboties un koordinēt to darbību cilvēku tirdzniecības novēršanā un upuru tiesību aizsardzībā, balstoties uz dalītu cilvēktiesību pieeju.

Pašvaldībām jābūtu piemērs un jābūt ētiski un sociāli atbildīgām, iekļaujot ētikas kritērijus un sociālās klauzulas savās **publiskā iepirkuma procedūrās**, ar nolūku veicināt cilvēktiesību ievērošanu un novērst darbaspēka ekspluatāciju un tirdzniecību.

Cilvēktirdzniecība.lv

Patika 429 patīk

Cilvēktirdzniecība.lv

last Wednesday

Šā gada 26. – 27.septembrī Iekšlietu ministrijas vadībā notiek Baltijas jūras valstu padomes (turpmāk – BJVP) Darba grupas cīņai pret cilvēku tirdzniecību pirmā sanāksme Latvijas prezidentūras Baltijas jūras valstu padomē ietvaros.

Darba grupas darbības saturs un plānotās aktivitātes atbilst Latvijas prezidentūras prioritārajam virzienam "Integritāte un sabiedrības drošība" – saskaņotas rīcības Baltijas jūras reģionā veicināšana, saskaroties ar sabiedrības drošības apdraudēju... Skatīt vairāk

Paldies par jūsu uzmanību!

Lāsma Stabiņa

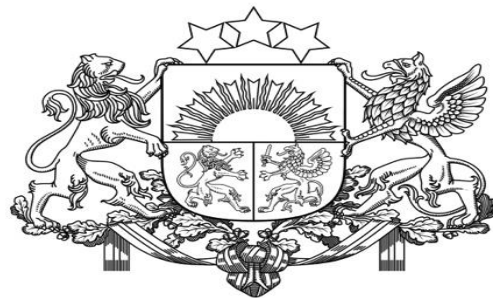
Iekšlietu ministrija

Tālrunis 67829674, 299382033

lasma.stabina@iem.gov.lv

www.cilvektirdznieciba.lv

Facebook @Cilvektirdznieciba.lv

Tieslietu ministrija

Bērnu tiesību aizsardzība ārvalstīs

2018.gada 3.oktobris

Tieslietu ministrija

Bērnu tiesību aizsardzība ārvalstīs Statistika

Gads	Lietu skaits kopā	t. sk. ar <u>Apvienoto</u> <u>Karalisti</u>	t. sk. ar <u>Īriju</u>	t. sk. ar <u>Norvēģiju</u>	t. sk. ar <u>Vāciju</u>	Citas
2010	53	18	14	0	5	16
2011	88	43	17	2	2	24
2012	102	51	17	2	12	20
2013	132	73	21	2	12	24
2014	122	75	10	7	9	21
2015	125	83	13	6	2	21
2016	119	69	10	6	5	29
2017	146	85	11	4	6	40
01.10.2018.	95	55	2	5	10	23

Tieslietu ministrija

Bērnu tiesību aizsardzība ārvalstīs

- ✓ **Hāgas 1996. gada 19. oktobra Konvencija** par jurisdikciju, piemērojamiem tiesību aktiem, atzīšanu, izpildi un sadarbību attiecībā uz vecāku atbildību un bērnu aizsardzības pasākumiem;
- ✓ **Padomes 2003.gada 27.novembra Regula (EK) Nr.2201/2003** par jurisdikciju un spriedumu atzīšanu un izpildi laulības lietās un lietās par vecāku atbildību un par Regulas (EK) Nr.1347/2000 atcelšanu (Briseles IIbis regula).

Tieslietu ministrija

Bērnu tiesību aizsardzība ārvalstīs

- ✓ «**Deklarācija** par nepilngadīgo Latvijas valstspiederīgo tiesību aizsardzību ārvalstīs» – tiek norādīta un **zināšanai pievienota katrā lietā**, kur pastāv bažas par Latvijas Republikas nepilngadīgo pilsoņu tiesību ievērošanu.
 - ✓ **Starpinstitucionālās sadarbības 2017.gada 14.decembra vienošanās.** Sadarbības partneri - TM, AM, LM, Tiesībsargs, Valsts bērnu tiesību aizsardzības inspekcija un Latvijas bāriņtiesu darbinieku asociācija (konsultatīvi piedalījās arī Rīgas bāriņtiesa).
 - ✓ Bāriņtiesas sagatavo atzinumus/ viedokļus/ lūgumus atbilstoši **Metodiskajiem ieteikumiem «Bāriņtiesas rīcības aspekti** pārrobežu ģimenes lietās, kas saistītas ar potenciālo bērnu aprūpētāju Latvijā izvērtēšanu».
- www.bti.gov.lv (Bāriņtiesas -> Metodiskie ieteikumi)

Tieslietu ministrija

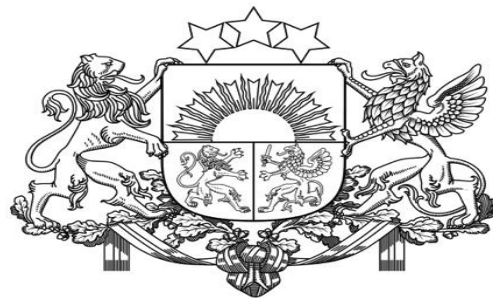
Bērnu tiesību aizsardzība ārvalstīs

Vadlīnijas Latvijas valstspiederīgajiem bērnu tiesību aizsardzībai:

- Apvienotajā Karalistē
- Īrijā
- Vācijā
- Norvēģijā

Vadlīnijas ir ievietotas:

- Tieslietu ministrijas mājas lapā – www.tm.gov.lv
(Starptautiskā sadarbība -> Bērnu tiesību aizsardzība ārvalstīs)
- Vēstniecību mājas lapās
- nosūtītas pilsētu/novadu domēm
- dažādām latviešu biedrībām ārvalstīs.

Tieslietu ministrija

Paldies par uzmanību!

Anna Čekanovska, Tālr. 67036846; E-pasts: Anna.Cekanovska@tm.gov.lv

Inese Celmiņa, Tālr.: 67036836; E-pasts: Inese.Celmina@tm.gov.lv

Tieslietu ministrijas
Starptautiskās sadarbības departamenta juristes

Rīgā 2018

